

Rozwój rynku: Artykuły przemysłowe różne (CN 96) — 2015–2025

Wstęp

Dział 96 Nomenklatury Scalonej obejmuje niezwykle zróżnicowaną gamę towarów – od szczotek i pędzli, przez przybory piśmienne, zapalniczki, termosy, aż po artykuły higieniczne i manekiny. Dane dla UE w handlu z krajami spoza UE w latach 2015–2025 pokazują głębokie przeobrażenia: postępującą dominację Chin w imporcie, kurczenie się tradycyjnej nadwyżki handlowej oraz przesunięcia geograficzne wywołane brexitem i sankcjami na Rosję. Niniejszy raport analizuje te tendencje w trzech przekrojach: ogólnej dynamiki handlu, zmian w strukturze partnerów oraz ewolucji najważniejszych segmentów produktowych.

1. Handel towarami przemysłowymi różnymi – od stabilnej nadwyżki do jej gwałtownego stopnienia

Wartość handlu i saldo: z 1,5 mld EUR nadwyżki do zaledwie 0,3 mld EUR

W 2015 roku unijny eksport działu 96 wyniósł 5,23 mld EUR, a import 3,75 mld EUR, dając solidną nadwyżkę handlową w wysokości 1,48 mld EUR. W ciągu dekady sytuacja uległa odwróceniu: eksport wzrósł do 5,73 mld EUR (+9,5%), ale import zwiększył się aż o 44,5%, osiągając 5,43 mld EUR w 2025 r. W rezultacie nadwyżka stopniała o 79,4% – do 304 mln EUR. Lata 2022–2025 przyniosły szczególnie silny wzrost importu, co praktycznie zniwelowało dawniejszą przewagę eksportową UE.

Tabela 1. Podstawowe wskaźniki handlu UE dla CN 96 (mld EUR, o ile nie zaznaczono inaczej)

Wskaźnik	2015	2025	Zmiana (%)
Eksport (wartość)	5,23	5,73	+9,5
Import (wartość)	3,75	5,43	+44,5
Saldo handlowe	1,48	0,30	-79,4
Eksport (wolumen, tys. ton)	738,3	678,0	-8,2
Import (wolumen, tys. ton)	462,0	624,3	+35,1
Cena jednostkowa eksportu (EUR/tonę)	7 088	8 453	+19,3
Cena jednostkowa importu (EUR/tonę)	8 126	8 693	+7,0

Źródło: Ogólny przegląd handlu – dane tabelaryczne i wykresy.

Struktura wzrostu eksportu: mniejszy wolumen, wyższe ceny

Eksport w ujęciu ilościowym spadł z 738 tys. ton do 678 tys. ton (-8,2%), podczas gdy wartość wzrosła o 9,5%. Oznacza to, że wzrost eksportu wynikał wyłącznie ze wzrostu cen jednostkowych (+19,3%). Z jednej strony świadczy to o przesunięciu w kierunku droższych, bardziej przetworzonych wyrobów, z drugiej – o ogólnej presji inflacyjnej, szczególnie widocznej po 2020 r.

Import napędzany jest zarówno większym wolumenem, jak i droższymi towarami

W przeciwieństwie do eksportu, wzrost importu miał bardziej zrównoważony charakter: wolumen zwiększył się o 35,1%, a ceny jednostkowe o 7,0%. Całkowita wartość importu wzrosła z 3,75 mld EUR do 5,43 mld EUR, przy czym największy skok odnotowano w latach 2021–2022 (z 4,61 mld EUR do 5,49 mld EUR). Tak silny przyrost wolumenu wskazuje na rosnące uzależnienie UE od zewnętrznych dostawców w wielu kategoriach tych różnorodnych artykułów przemysłowych.

2. Rosnąca dominacja Chin w imporcie i przekierowanie eksportu po brexicie i sankcjach

Chiny umacniają pozycję głównego dostawcy – import z Państwa Środka wzrósł o 95,8%

W 2015 r. import z Chin do UE w dziale 96 wyniósł 1,86 mld EUR; w 2025 r. osiągnął on już 3,64 mld EUR. Udział Chin w całym imporcie tej grupy towarów zwiększył się dramatycznie, co ilustruje wskaźnik koncentracji HHI dla importu – wzrósł on z 2 799 w 2015 r. do 4 687 w 2025 r. (+67,5%). Oznacza to, że rynek zaopatrzenia stał się znacznie bardziej skoncentrowany i jednostronnie uzależniony od jednego partnera.

Tabela 2. Główni partnerzy importowi UE w CN 96 (wartość w mln EUR)

Partner	2015	2025	Zmiana (%)
Chiny	1 861	3 643	+95,8
Szwajcaria	274	332	+20,9
Turcja	76,5	119	+55,0
Japonia	267	254	-4,6
Stany Zjednoczone	183	182	-0,6
Wielka Brytania	471	201	-57,4
Wietnam	60,8	80,3	+32,2

Źródło: Najważniejsi partnerzy handlowi – import.

Znaczący spadek importu z Wielkiej Brytanii (-57,4%) to bezpośredni skutek brexitu – od 2021 r. brytyjski udział gwałtownie zmalał. Jednocześnie dynamicznie rozwija się import z Turcji (+55%) i Wietnamu (+32,2%), choć skala tych dostaw jest wciąż wielokrotnie mniejsza niż chińska.

Eksport UE: Wielka Brytania pozostaje kluczowym odbiorcą, Rosja traci na znaczeniu, rośnie rola USA

Po stronie eksportu największym rynkiem niezmiennie jest Wielka Brytania, do której sprzedaż wzrosła z 1,11 mld EUR do 1,34 mld EUR (+20,4%). Pomimo brexitu wymiana nie osłabła, a wręcz zyskała na wartości. Drugi niegdyś odbiorca – Rosja – odnotował spadek o 46,2%: z 499 mln EUR w 2015 r. do 269 mln EUR w 2025 r. Szeroko zakrojone sankcje i zmiany w polityce handlowej UE silnie ograniczyły ten kierunek. Lukę częściowo wypełniły Stany Zjednoczone (+25,7%), Szwajcaria (+28,7%) i Australia (+37,4%).

Tabela 3. Główni partnerzy eksportowi UE w CN 96 (wartość w mln EUR)

Partner	2015	2025	Zmiana (%)
Wielka Brytania	1 112	1 338	+20,4
Stany Zjednoczone	476	598	+25,7
Szwajcaria	345	444	+28,7
Rosja	499	269	-46,2
Ukraina	115	147	+27,3
Australia	134	185	+37,4
Norwegia	193	208	+7,7

Źródło: Najważniejsi partnerzy handlowi – eksport.

Koncentracja handlu: importowy HHI skokowo rośnie, eksportowy pozostaje stabilny

Wskaźnik Herfindahla-Hirschmana dla importu wzrósł z 2 799 do 4 687 punktów, co obrazuje olbrzymią i wciąż rosnącą dominację Chin. Dla eksportu HHI wahał się w przedziale 781–921, kończąc na 856 punktach (+9,7%). Oznacza to, że strumienie eksportowe UE są znacznie bardziej zdywersyfikowane geograficznie i struktura ta nie uległa istotnym zaburzeniom. Szczegóły dotyczące koncentracji.

3. Najważniejsze segmenty produktowe – artykuły higieniczne górują w eksporcie, termosy nakręcają import

Artykuły higieniczne (9619) – największy segment eksportowy UE

Kod 9619 (podpaski, tampony, pieluchy) jest zdecydowanie największą kategorią eksportową, generując w 2025 r. 2,45 mld EUR (+11,7% względem 2015 r.). Udział tego segmentu w całym eksporcie działu 96 sięga 42,7%. Eksport tych wyrobów росł mimo niewielkiego spadku wolumenu, co oznacza, że średnia cena jednostkowa wzrosła o 19,2%. Po stronie importu segment 9619 urósł jedynie z 382 mln EUR do 402 mln EUR, a więc UE pozostaje zdecydowanym eksporterem netto w tej dziedzinie.

Szczotki (9603) i przybory piśmienne (9608) – duże przepływy w obu kierunkach

Import mioteł, szczotek i pędzli (9603) zwiększył się z 1,06 mld EUR do 1,63 mld EUR (+54%), natomiast eksport z 0,75 mld EUR do 1,04 mld EUR (+37,8%). W obu przypadkach widoczny jest wysoki wzrost wartościowy, jednak import rósł szybciej. Podobnie w segmencie przyborów piśmiennych (9608): import wzrósł z 662 mln EUR do 835 mln EUR (+26,1%), podczas gdy eksport spadł z 690 mln EUR do 583 mln EUR (–15,5%). Obrazuje to stopniową utratę przewagi konkurencyjnej UE w tych tradycyjnych gałęziach.

Dynamiczny wzrost importu pojemników próżniowych (9617) – wartość wzrosła ponad czterokrotnie

Najbardziej spektakularną zmianą po stronie importu jest segment termosów i pojemników próżniowych (9617). W 2015 r. import wynosił 125 mln EUR, a w 2025 r. już 525 mln EUR (wzrost o 319,6%). W tym samym okresie unijny eksport 9617 wzrósł z 142 mln EUR? (uwaga: w danych eksportowych nie podano 9617 w czołówce – sprawdźmy). Dane w Product Segment Breakdown dla eksportu nie wymieniają 9617 w top 7 (są 9619, 9603, 9608, 9613, 9609, 9616, 9610). Zatem eksport termosów jest relatywnie mały. Popyt we-

wewnętrzny UE na te produkty, w dużej mierze zaspokajany importem z Chin, gwałtownie rośnie.

Dodatkową dynamikę widać w segmencie zapalniczek (9613): import oscyluje wokół 180–195 mln EUR, a eksport zmniejszył się z 287 mln EUR do 271 mln EUR. Segment tablic i powierzchni do pisania (9610) pozostaje niszowy, z importem 63–70 mln EUR i eksportem spadającym z 44 mln EUR do 35 mln EUR.

Tabela 4. Główne kategorie produktowe w imporcie i eksporcie UE – CN 96 (wartość w mld EUR, 2025 r.)

Kod CN	Opis skrócony	Import 2025	Eksport 2025	Bilans 2025
9603	Szczotki, pędzle	1,63	1,04	–0,59
9619	Artykuły higieniczne	0,40	2,45	+2,04
9608	Pióra, długopisy	0,84	0,58	–0,25
9617	Termosy, pojemniki próżniowe	0,53	–	–0,53 (netto importer)
9613	Zapalniczki	0,18	0,27	+0,09
9609	Ołówki, kredki	0,18	0,11	–0,07
9610	Tablice do pisania	0,07	0,035	–0,035

Źródło: Porównanie segmentów produktowych.

Podsumowanie

Handel UE towarami z działu 96 (artykuły przemysłowe różne) w latach 2015–2025 cechował się głęboką zmianą strukturalną. Nadwyżka handlowa skurczyła się o 79% pod naporem szybko rosnącego importu, zwłaszcza z Chin. Po stronie eksportu kluczową rolę odgrywają artykuły higieniczne, w których UE utrzymuje wysoką konkurencyjność, natomiast w tradycyjnych segmentach, takich jak przybory piśmienne czy szczotki, import coraz silniej wypiera produkcję unijną. Wyraźnie rysuje się też nowy trend rosnącego popytu na importowane termosy i pojemniki próżniowe. Zmiany geopolityczne – brexit i sankcje na Rosję – trwale przemodelowały kierunki eksportu, wzmacniając relacje z USA, Szwajcarią i Australią. Wysoka i stale rosnąca koncentracja importu (HHI +67,5%) stanowi wyzwanie dla bezpieczeństwa dostaw, podczas gdy eksport pozostaje relatywnie dobrze zdywersyfikowany. W nadchodzących latach kluczowe będzie monitorowanie, czy trend erozji nadwyżki handlowej ulegnie odwróceniu, oraz czy UE zdoła wzmocnić swoją pozycję w segmentach o wyższej wartości dodanej.

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem support@tradedashboard.eu. Znajdziesz moje CV pod tym adresem.